

Forskrift om rett til helse- og omsorgstjenester for personer uten fast opphold i riket

Fastsatt ved kongelig resolusjon 16. desember 2011 med hjemmel i pasient- og brukerrettighetsloven § 1-2 første ledd. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet.

§ 1 Rett til vurdering fra spesialisthelsetjenesten

Alle personer som oppholder seg i riket, har rett til vurdering fra spesialisthelsetjenesten etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2-2 første, tredje og fjerde ledd.

§ 2 Fulle rettigheter til helsehjelp

Rett til helsehjelp etter pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 2 gjelder fullt ut bare for personer som har lovlig opphold i riket og som enten

- a) har fast opphold i riket, det vil si opphold som er ment å vare eller har vart minst 12 måneder, unntatt opphold som omfattes av folketrygdloven § 2-17, eller
- b) er medlemmer av folketrygden med rett til stønad ved helsetjenester, eller
- c) har rett til helsehjelp i henhold til gjensidighetsavtale med annen stat (konvensjonspasienter).

§ 3 Rett til øyeblikkelig hjelp

Alle personer som oppholder seg i riket, har rett til øyeblikkelig hjelp etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1a første ledd og § 2-1b første ledd.

§ 4 Barns rett til helse- og omsorgstjenester

Personer under 18 år som ikke oppfyller vilkårene etter § 2 har, i tillegg til øyeblikkelig hjelp som nevnt i § 3, rett til nødvendige helse- og omsorgstjenester fra kommunen etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1a andre ledd og nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten etter § 2-1b andre ledd første og andre punktum, med mindre hensynet til barnet tilsier at hjelpen ikke skal ytes. I tillegg gjelder pasient- og brukerrettighetsloven §§ 2-3 til 2-5.

§ 5 Rett til helsehjelp som ikke kan vente mv.

Alle personer som oppholder seg i riket, har rett til følgende helsehjelp etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1a andre ledd og § 2-1b andre ledd første og andre punktum:

- a) helsehjelp som er helt nødvendig og ikke kan vente uten fare for nært forestående død, varig sterkt nedsatt funksjonstilstand, alvorlig skade eller sterke smerter. Dersom vedkommende er psykisk ustabil og utgjør en nærliggende og

alvorlig fare for eget eller andres liv eller helse, har vedkommende uansett rett til psykisk helsevern

b) nødvendig helsehjelp før og etter fødsel

c) svangerskapsavbrudd etter bestemmelsene i abortloven

d) smittevern hjelp, jf. smittevernloven § 6-1

e) helsehjelp som ikke bør vente til frihetsberøvelsen er opphørt, dersom

vedkommende er undergitt frihetsberøvelse som nevnt i folketrygdloven § 2-17.

§ 6 Rett til nødvendige omsorgstjenester

Personer som ikke er norske statsborgere, som har lovlig, men ikke fast opphold i riket, jf. § 2 bokstav a, og som ikke kan dra omsorg for seg selv, har kun rett til nødvendige omsorgstjenester etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1a andre ledd inntil vedkommende i praksis kunne forlatt landet, med mindre annet følger av avtale som Norge har inngått med vedkommende persons hjemland eller av multilaterale avtaler eller konvensjoner.

Personer som ikke har lovlig opphold i riket, og som ikke kan dra omsorg for seg selv, har rett til nødvendige omsorgstjenester etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1a andre ledd inntil vedkommende etter utlendingsloven og forskrifter gitt i medhold av loven, har plikt til å forlate landet.

Asylsøkere som er i statlig mottak, eller personer som har tilbud om opphold i statlig mottak, har ikke krav på omsorgstjenester etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1a andre ledd, med mindre de er bosatt i kommune i henhold til særlig avtale mellom utlendingsmyndighetene og den enkelte kommune.

§ 7 Rett til helse- og behandlingmessige opplysninger

Alle personer som oppholder seg i riket, og som søker eller trenger helse- og omsorgstjenester, har rett til de helse- og behandlingmessige opplysninger vedkommende trenger for å ivareta sin rett, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1a fjerde ledd og § 2-1b tredje ledd.

§ 8 Ikraftsetting

Forskriften trer i kraft 1. januar 2012. Fra samme tidspunkt oppheves § 1 i forskrift 1. desember 2000 nr. 1208 om prioritering av helsetjenester, rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten, rett til behandling i utlandet og om klagenemnd (prioriteringsforskriften) og kapittel 1 i forskrift 4. desember 1992 nr. 915 til lov om sosiale tjenester mv.